

Milí čitatelia,

blížia sa k nám horúce letné dni. Rovnako horúcimi sú aj témy, ktorým sa venujeme v tomto čísle. Na nasledujúcich stránkach Vám prinesieme rozhovory, odpovede na Vaše otázky, ako aj pohľad do histórie obce. Dúfam, že čítanie našich spoločných novín bude aspoň čiastočným osviežením v nadchádzajúcich letných horúčavách.

Uzávierka ďalšieho čísla obecných novín je **7. augusta 2016**. Poprosíme Vás, aby ste nám svoje články, postrehy a nápady zasielali do tohto dátumu. Aby sa k nám Váš materiál dostal, zasielajte svoje otázky, podnety a články na mailovú adresu **redakcia@vistuk.sk** alebo nám ich nechajte v **schránke novín v obecnej knižnici**. Ak ste niekoho požiadali o tlmočenie otázky redakcii a otázku ste nenašli doposiaľ ani v jednom vydaní novín, bude to tým, že sa k nám Vaša otázka nedostala. Poprosíme Vás, uistite sa, že sme otázku skutočne dostali. Zámerom novín je prinášať odpovede, o ktoré máte záujem.

Za redakciu obecných novín vám želim veľa slnka a vody, deťom príjemné prázdniny plné zážitkov a nám všetkým veľa oddychu a príjemných chvíľ s rodinou a priateľmi.

ZP

OZNAMY

Úspešná spolupráca viacerých aktivistov a občianskych združení z Vištuka, ktorá mala premiéru na Silvestrovskom behu, bude mať svoje pokračovanie. V sobotu 18. 6. 2016 o 15.00 hodine začne v záhrade bývalej materskej školy tradičné predstavenie talentov pod názvom „Vištucké jablčko“. Toto podujatie bolo po prvýkrát organizované v roku 2008 a teší sa záujmu zo strany detí, rodičov i starých rodi-

čov. Tento rok akciu obohatí koncert viacerých umelcov a hudobníkov, účasť doteraz prisľúbili LH Vieska/Speváčik, Richard Čanaky zo Spievankova, Viktor Filo, animátor Peter Rybárik s kolegami.

Prihlášky si deti môžu nájsť v knižnici materskej školy alebo základnej školy vo Vištuku. Zapojiť sa môžu v rôznych kategóriách (spev, tanec, gymnastika, hudobný nástroj...). Výkony súťažiacich ohodnotí porota, víťaz získava putovný pohár, obecensťo si vyberie najzaujímavejší talent. Na všetkých čaká malá odmena.

Poznáte zaujímavých a inšpiratívnych ľudí, ktorí bývajú alebo bývali vo Vištuku? Áno?! Tak nám o nich dajte vedieť!

Komisia kultúry chce pripraviť podujatie, ktoré by dokázalo, že Vištuk nie je len dedinou v jame a bez chodníkov, ale miesto bydliska alebo rodiska zaujímavých a inšpiratívnych ľudí, ktorí sa zaslúžili o rozvoj Vištuka, reprezentovali ho, alebo prispeli k jeho jedinečnej atmosfére.

Váš zoznam zaujímavých ľudí nám môžete nechať v **schránke novín v Obecnej knižnici**, alebo nám ho zaslať na mailovú adresu **redakcia@vistuk.sk**.

Ďakujeme!

Komisia kultúry pri OZ Vištuk

POĎAKOVANIE

V tomto roku sa dožil dôchodkového veku náš zamestnanec p. Michal Jurčovič. Pri tejto príležitosti by som mu rád poďakoval za odpracované roky v našej obci, predovšetkým za cenné rady a obetavú prácu, ktorú s láskou vykonával. Do ďalších rokov života mu všetci prajeme hojnosť Božieho požehnania, pevné zdravie a pohodu nielen v rodine, ale aj medzi nami.

S úctou a vďakou

Eubomír Jelínek, starosta obce a kolektív zamestnancov obecného úradu.

PÝTAME SA STAROSTU

Máme tu leto a s ním aj nové otázky pre pána starostu. Opäť nebudú chýbať ani vaše otázky v rubrike Vištučan sa pýta. Ak ste svoju otázku nenašli uverejnenú v novinách, pravdepodobne sa k nám do redakcie nedostala. Prosíme Vás o zanechanie Vašich otázok a podnetov v schránke Obecnej knižnice alebo nám ich zašlite na mailovú adresu redakcia@vistuk.sk.

Obec má vypracovaný strategický plán svojho rozvoja. Body

z ktorej oblasti ste sa rozhodli naplniť ako prvé?

Pri tvorbe strategického plánu rozvoja na roky 2014 – 2020 sme do zásobníka projektov zaradili 83 projektov, z toho 32 projektov s vysokou prioritou. V súčasnej dobe sú dva projekty ukončené, a to vybudovanie detského ihriska pre materskú školu, zriadenie materského centra a otvorenie ihriska bývalej materskej školy pre verejnosť. Ďalších 15 projektov priebežne plníme, napr. oprava miestnych komunikácií, údržba budov v majetku obce (rekonštrukcia domu smútku), vydáva-

nie obecných novín, priebežná likvidácia čiernych skládok, majetkovoprávne vyrovnanie pozemkov atď. Rozpracovaných je 12 projektov, ako napr. príprava na budovanie kanalizácie v obci a sprevádzkovanie ČOV, budovanie a rekonštrukcia chodníkov, vybudovanie zberného dvora v obci, vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli za školou.

Aké kroky obec podnikla v otázke triedenia odpadov a vývozu odpadov? Ako je to so zberom veľkoobjemových odpadov?

Nový zákon o odpadoch prináša viacero zmien, ktoré sa v našej obci prejavili zatiaľ len v administratíve. Na poslednom zasadnutí OZ bolo schválené nové Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch č. 4/2016, ktoré nadobúda účinnosť od 2. 6. 2016. Naša obec uzatvorila zmluvu so spoločnosťou Natur-Pack o zbere a likvidácii vytriedeného odpadu. Zber triedeného odpadu v našej obci bude zatiaľ fungovať tak ako doteraz, o prípadných zmenách budeme občanov včas informovať.

Čo sa týka odberu veľkoobjemového odpadu, ten sa najbližšie bude konať od 13. 6. 2016 do 20. 6. 2016. Ak majú občania veľkoobjemový odpad a chcú ho odovzdať mimo plánovaného odberu, obec zabezpečí odber a likvidáciu po nahlásení na obecný úrad. Týmto chcem aj požiadať občanov, aby kontajner za školou, ktorý je zakrytý plachtou, neodkrývali a veľkoobjemový odpad uložili vedľa kontajnera. Jeho separáciu a uloženie vykonávajú pracovníci obce.

Vištučan sa pýta (z Vašich otázok vyberáme)

Čo nové plánujete v obci vybudovať?

Hlavnou prioritou obce je dofinancovanie a zrealizovanie projektov, na ktoré nám bola poskytnutá dotácia. V najbližších mesiacoch pripravujeme výstavbu športovo-relaxačného parku v areáli za školou, na ktorý nám bola poskytnutá dotácia z BSK. Cieľom projektu je vybudovať priestor pre deti a občanov na pohyb v prírode, športovanie, ale i relaxáciu umiestnením exteriérových strojov na cvičenie, osadením lavičiek a vysadením okrasných drevín. Ďalší projekt, ktorý sme podali na Bratislavský samosprávny kraj, je rekonštrukcia časti pešieho chodníka od školy po potraviny p. Speváka. Tento projekt sme podávali len nedávno, preto ešte neviem s určitosťou povedať, či nám bude dotácia poskytnutá.

Čo sa týka pokračovania v opravách miestnych komunikácií, v tomto roku je plánovaná oprava cesty okolo p. Kurica a cesta Pančava – Majer s tým, že prvé obhliadky už boli vykonané. Vzhľadom na to, že obec musí riešiť aj havarijné stavy na rozvode vody v základnej škole

a výmenu parkiet v kultúrnom dome, na najbližšom pracovnom stretnutí poslancov sa budú musieť prehodnotiť priority investičných akcií v tomto roku v rámci finančných možností obce.

Ako to vyzerá s výstavbou ihriska na pozemku pri škole?

Na poslednom zasadnutí obecného zastupiteľstva sa otvorila téma nutnej potreby výstavby multifunkčného ihriska za školou, nakoľko naša škola nemá svoju vlastnú telocvičňu a obec taktiež nemá vhodné priestory na organizovanie kolektívnych športov, okrem futbalu. Vzhľadom na to, že obec nemá žiadne úverové zaťaženie, poslanci ma poverili, aby som oslovil banky a zistil podmienky poskytnutia úveru.

Čo sa týka ihriska pre materskú školu v areáli školy, plánujeme ešte dokončiť vybudovanie sociálnych zariadení, zabezpečenie rozvodu vody, elektriny a kanalizácie. V súčasnej dobe sú oslovené firmy, ktoré nám majú predložiť cenové ponuky na vykonanie odborných prác, ktoré nie je možné urobiť svojpomocne.

Krátka správa zo zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Vištuk

Zasadnutie poslancov, ktoré sa konalo 17. mája, sa nieslo vo veľmi pokojnej a uvoľnenej atmosfére. Stretnutia sa okrem poslancov zúčastnilo tiež o čosi väčšie množstvo občanov než zvyčajne, rokovanie sprevádzal duch transparentnosti, zrozumiteľnosti, debatovalo sa na rovinu a bez zahmlievania. Predmetom rokovania bolo množstvo tém, ako napr. návrh zadania pre územný plán miesta, kde má stáť medzinárodná stredná škola, ďalej dotácie pre spoločenské organizácie pôsobiace v obci, riešenie havarijných stavov v škole, spolupráca pri budovaní multifunkčného ihriska za školou, pre ktoré obec zvažuje vziať si úver, žiadosť o prenájom pozemku pri školskom parkovisku za účelom vybudovania vinohradníckej dekorácie v parčíku pri parkovisku a mnohé ďalšie záležitosti. Dozvedeli sme sa, že Vištucké jablčko bude tento rok

obohatené zaujímavými hudobnými hosťami a uskutoční sa v Komunitnom centre KOŠÍK. Istú pozornosť venovali poslanci aj otázke úpravy a výsadby stromov v obci, pričom doplnenie stromovej aleje smerom na Modru sa žiaľ neodporúča. Ak máte tip na lokality, kde by podľa Vás bola vhodná výsadba stromov, informujte o tom svojich zástupcov (poslancov). Starosta informoval poslancov a občanov okrem iného aj o zamestnaní nových 7 pracovníkov cez úrad práce, ktoré je plne hradené štátom. V prípade detailnejšieho záujmu o dianie na zasadnutiach sledujte zápisnice na stránke obce www.vistuk.sk a navštívte možno už i najbližšie zasadnutie poslancov, ktoré sa bude konať koncom júna.

Marek

Všimli sme si...

Matthias Rath a Jana Kelová, rok 2014 (zdroj: www.kelova.sk)

V sobotu 12. marca sa v Pezinku konalo podujatie Orbis Harmoniae, na ktorom sa zúčastnila aj MUDr. Jana Kelová pôsobiaca už jeden a pol roka v stredisku prírodnej medicíny Benevita na hornom konci vo Vištuku (č. d. 204). Na podujatí prednášala o zdravej výžive, biochémií ľudského tela a celkovo o jedinečnom prístupe bunkovej medicíny. Koncept bunkovej medicíny má korene v prístupe tzv. orthomolekulárnej medicíny, ktorú razil americký fyzik, biochemik a dvojnásobný nositeľ Nobelovej ceny Li-

nus Pauling (1901 – 1994). V súčasnosti na jeho prístup nadväzuje okrem iných aj Matthias Rath, pôvodom nemecký internista a neskôr i spolupracovník Dr. Linusa Paulinga. Matthiasovi Rathovi sa pripisujú zásluhy za systematický záujem a zber výskumov zaoberajúcich sa vplyvom čisto prírodných látok na zdravie človeka. Hoci je osoba Matthiasa Ratha vnímaná značne kontroverzne, samotný prístup bunkovej medicíny sa javí byť užitočný. Vychádza z faktu, že telo môže byť zdravé len vtedy, keď sú zdravé všetky jeho bunky. Bunková nerovnováha môže byť tým pádom príčinou rôznych ochorení, s ktorými sa ľudský organizmus počas života stretáva. Ak máte záujem o prístup lekára k pacientovi (hoci tu sa viac hodí slovo klient než pacient) z hľadiska bunkovej medicíny, informujte sa na stránke MUDr. Kelovej: www.kelova.sk

Marek

Do roku 2050 bude v oceánoch viac umelej hmoty než rýb!

22. deň v mesiaci marec patrí Medzinárodnému dňu vody a v mesiaci apríl Dňu Zeme. Tieto dni sú príležitosťou uvedomiť si nevyhnutnosť prírodných živlov pre život nás a všetkého živého na tejto planéte. Okrem toho sa zvykne počas uvedených dní často upozorňovať na katastrofické predpovede, ktorých naplnenie nám hrozí, ak aktívne nezmeníme náš prístup k spomínaným živlom. Pre priblíženie si aktuálnej situácie: predstavte si jedno plné smetiarske auto, ktoré po celý rok každú jednu minútu minútu sypete do oceánov – v takomto stave je údajne voda v našich oceánoch. Skutočnosťou mimo iného je aj to, že v oceánoch existujú akési „ostrovy“ tvorené odpadkami, ktoré my ľudia vytvárame a vyhadzujeme. Jeden z týchto obľudných ostrovov v oceánoch je napríklad DVAKRÁT TAK VEĽKÝ AKO FRANCÚZSKO. Tento šialený fakt nenechal chladnou skupinu obdivuhodných

ľudí z Anglicka, ktorí sa rozhodli neprizerať nárastu odpadu v oceánoch a začali s vecou niečo robiť. Vymysleli Slnkom poháňanú loď, ktorá má z morí povysávať ročne až do 22 miliónov kg umelej hmoty. Bolo by však nešťastným riešením čakať, kým oceány vyčistí tento vodný „vysávač“. Sledujme a chráňme radšej už teraz svoje vlastné vody. Bežne si to na prechádzke okolo vištuckej stavnice asi neuvedomujeme, ale aj ten náš skromný Vištucký potok prúdi do mora. Nakupujme s rozumom, triedme odpad a pristupujme k vode a pôde s úctou nielen na Deň vody či Deň Zeme, ale pri každom jednom hlte či umytí. Táto planéta je len jedna, preto si ju vážme. A s ňou aj jej vzácne dary, ktoré nám poskytujú, pretože bez nich by sme tu naozaj neboli.

Marek

ZDROJ: The New Plastics Economy: Rethinking the future of plastics (World Economic Forum, 2016)

Málo včiel aj včelárov

Vo Vištuku sme sa dostali do takej situácie, že máme najmenej včelstiev i včelárov v širokom okolí. Keby minulé letá neprikočovali cudzí včelári do veľkého Vištuckého chotára, pomaly by nemal kto opeľovať rastliny. Spomeniem len v krátkosti, že napríklad Budmerice majú viac ako 20 včelárov, Šenkvice viac ako 20 včelárov, atď. Vo Vištuku sme ostali prakticky len dvaja, aj to s malým počtom včelstiev. Príčiny? Ako mnohí vieme, zomrel pán Oravec, veľký včelár. Potom zomrel aj pán Parajka, výborný včelár. Odsťahoval sa aj pán farár

Sabo, ktorý výrazne rozširoval včelstvá. Nastali ešte také okolnosti, že sa nám nepodarilo rozmnožiť včely tak, ako by sme si želali.

Každá vyspelá spoločnosť podporuje včelárstvo. Aj my pomôžeme začínajúcim včelárom. Lebo to má veľký význam nielen pre kultúrnosť krajiny, ale aj ľudí. Mám takú nádej a som rád, že nám pribudli dvaja noví včelári. No obaja už nie sú najmladší. Potrebovali by sme, aby sa o včelárenie zaujímal aj mladí ľudia. Ba aj tí najmenší, školáci. Budeme s tým musieť niečo robiť. Teraz v júni už máme med z ovocných stromov, agátu a už bude aj z líp a medovice. O medoch možno nabudúce.

A.P.

Letná oslava

Tak a máme konečne odreferendované, odvolené, podvod roka s panamskými papírmi je odhalený, v záhradkách šecko nasadené. Svižná a život prebúdajúca jar nám preleceľa docela friško, leto klope na dvere a my sa ho už nevieme dočkať. Od samej radosti budeme zachvilku kolabovať a len se slovami blahoslavenosti ohovárať Slnko, po kerém sme ešte len pred pár mesiacmi bažili jak Polánka po víkendovom odpočinku.

Počas leta nám v našej živitelke Zemičke bude pomaly dozrievať to, čo sme si na jar do nej zasadili a spolu s jahodami, rajčinami, dzynami a ohárkami budeme počas leta dozrievať zas o kus viac aj my. Tí šťastní na dovolenkách a letných slávnostiach (festivaloch), a tí ešte šťastnejší v prepocenej robote. Zas sa o volačo viac dozvieme, niečo nádhorne zažijeme, nekeré spory z hodovej muziky urovnáme, ale na polovníckej zábave ďalšie vymyslíme. Nekeří z nás si pochutnáme na čerešnách a morušách čo nám po chotári rastú, pozbírame si na

Greftoch repík a zgustneme na dzivých jahodách a malinách. Ostatní sa možno na to budú zas nechápavo kukat a kupá si radšej chemicky „na parádu“ zrichtované a nastrokané ovocie z veľkoobchodov a bylinky od tetky bylinkárky z Pezinka (alebo ešte lepši z Bratislavy a dál). Tí odvážnejší sa pojdu kuknúť aspon na to, jak moc chutných, zdravých a rokmi overených jablk, hrušek, marhúl a neskôr aj orechov dokáže popadat počas jedného leta v starej škôlke. Tí bezbožne seabedomí ich dokonca možno aj okošujú a pochvála.

Počas leta dôjde príroda (a my s nú) k svojmu vrcholu a od slnovratu (20. júna) sa začnú dni zase skracovať. Nič to, šecko dobré sa raz skončí a premení (časom) na volačo ináčim spôsobom dobré. Oslávme letné vrcholy s úctou k druhým, k prírode, užime si to, aby sme počas jesene nemali čo lutowať a v zime aby bolo na čo spomínať. Slnko v duši praje...

spoluobčan

Na žiadosť autora bol článok uverejnený bez jazykovej korektúry.

NOVINKY ZO ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Ani sme sa nenazdali a už prišiel máj. Tí, čo sledujú dianie v našej škole na internetovej stránke školy (<https://zsmsvistuk.edupage.org/>) alebo na facebookovej stránke školy, vedia, že u nás sa nenudíme, u nás sa žije. Od posledného vydania Vecí Vištuckých sa toho veľa udialo. Medzi najhlavnejšie udalosti môžeme zaradiť Testovanie-9, ktoré sa uskutočnilo 6. apríla, kde si naši deviatici preverili svoje vedomosti z matematiky a slovenského jazyka. No a tí naši najmladší, predškôlci, absolvovali v stredu 27. apríla zápis do 1. ročníka na školský rok

2016/2017. Na úvod zápisu im tohtoroční štvrtáci pripravili krátky kultúrny program na povzbudenie a potom sa už vrhli na rôzne úlohy. Po zvládnutí všetkých úloh boli všetci 13. predškôlci oblečení do talárov na znak ich veľkého dňa a taktiež dostali pamätné listy a rôzne darčeky, ktoré pre nich vyrobili naši školáci. 29. apríla sa zase naši druhostupňári zúčastnili exkurzie v susednom Rakúsku, kde navštívili pozostatky rímskeho sídla Carnuntum. Žiaci mali príležitosť na vlastné oči vidieť to, o čom sa učia v dejepise. Aj naši mladí turisti nezaháľali a v rámci turistického krúžku navštívili naše veľhory, Vysoké Tatry, pod vedením pani učiteľky Pagáčovej a pána učiteľa Kvaka. Deti si tak ešte v apríli užili trochu snehu.

Do konca školského roka chýba už naozaj málo času, preto musia žiaci ešte z posledných síl zabráť, aby zabodovali za výborné známky na vysvedčeniach a okrem toho ich čaká absolvovanie rôznych koncoročných poznávacích výletov či už je to poznávací výlet do Prahy, alebo na Gemer, či dopravné ihrisko v Galante, ktoré sa teší na našich mladších žiakov a veľa ďalších aktivít ako napríklad chemická show, planetárium, výchovný koncert, spanie v škole a pod. Želáme žiakom, ale aj učiteľom ešte veľa síl do úspešného zakončenia školského roka 2015/2016.

Mgr. Viera Mladenová, riaditeľka školy

ČO JE NOVÉ V MATERSKEJ ŠKOLE

Dôkazom, že aj materská škola na vidieku môže byť moderná, je fakt, že na prelome rokov sme rozšírili vybavenie našej materskej školy o novú modernú didaktickú techniku – interaktívnu tabuľu. Jej nákup sme sčasti realizovali z rozpočtu materskej školy a sčasti dofinancovaním z občianskeho združenia Vištuckí škôlkari, za čo sa ešte raz chceme poďakovať všetkým darcom 2 % dane z príjmu do nášho občianskeho združenia Vištuckí škôlkari.

Deti sa na učenie s interaktívnou tabuľou tešia, hravou formou sa oboznamujú s prácou s počítačom, tu však môžu ovládať obrazovku prstom alebo interaktívnym perom, čím si rozvíjajú jemnú motoriku a vizuomotoriku a orientáciu v priestore (obr. 1, 2, 3). Naraz môžu pri tabuli pri niektorých úlohách pracovať až tri deti. Využívame detské edukačné programy Veselá lienka, Cirkus šaša Tomáša a Alík – kým pôjdem do školy, čím rozvíjame predovšetkým informačné, kognitívne a učebné kompetencie detí. V najbližšej dobe plánujeme rozšíriť edukač-

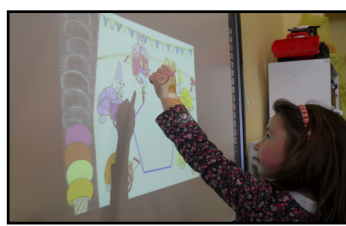
né aktivity v materskej škole o prácu s programom Tux Paint.

Popri činnostiach s technikou nezabúdame ani na ostatné oblasti výchovy a vzdelávania. Spolu s Inštitútom aplikovanej ekológie Daphne si deti ručne vyrábali papier zo starých časopisov (obr. 4), vnímali a ocenili krásu umeleckých diel – divadielok Smeti patria do koša (ku Dňu Zeme) – obr. 5, O hlúpom Janovi, Príbeh jedného rytiera, vytvárali produkty z prírodnín a odpadového materiálu, predškôlci navštívili kamarátov v 1. triede a úspešne absolvovali zápis do 1. ročníka (obr. 6), zopakovali si správny spôsob čistenia zubov s dentálnou hygieničkou, boli odmenení za aktivitu Týždeň hlasného čítania (obr. 7), v kultúrnom dome sa poďakovali mamám a babkám za ich obetavú lásku, zasmiali sa na Šašaráde šaša Maroša (obr. 8).

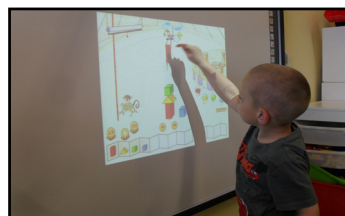
Mgr. Gabriela Veselková, zástupkyňa pre MŠ

obrázok č. 1

obrázok č. 2

obrázok č. 3

obrázok č. 4

obrázok č. 5

obrázok č. 6

obrázok č. 8

obrázok č. 7

Rada rodičov by sa rada vyjadrila k anonymnému listu, ktorý vyjadril pochybnosti o poctivom hospodárení s prostriedkami, ktoré Rada rodičov získava a ktorými disponuje.

Rada rodičov získava prostriedky z príspevkov rodičov a zo zisku z rôznych zorganizovaných akcií. Akcie organizujeme vo svojom voľnom čase. Snažíme sa, aby boli pre deti aj rodičov zaujímavé a zábavné. Ako organizátori sme veľmi vďační za každú pomoc od rodičov a sponzorov (ešte raz veľká vďaka). Získané finančné prostriedky sú využívané pre potreby školy a žiakov (interaktívne tabule, ozvučenie, stoličky

do jedálne, autobusy na exkurzie,.....). O hospodárení sa podáva správa každý rok na plenárnej schôdzi.

Na anonymný list reagujeme prvý a poslednýkrát. Ak mal autor anonymu pochybnosti o hospodárení Rady rodičov, mohol byť hosťom na ktorejkoľvek schôdzi Rady rodičov. Ak nám bude chcieť pomôcť, budeme radi. Ostatní rodičia, ktorí majú záujem dozvedieť sa viac o jednotlivých výdavkoch, môžu sa obrátiť na jednotlivých triednych zástupcov v Rade rodičov. Ich mená nájdete na stránke našej školy v kolonke Rada rodičov – členovia.

Rada rodičov pri ZŠ s MŠ vo Vištuku

V nedeľu 3. apríla 2016 bol príjemný jarný deň. Deň ako stvorený na posedenie na terase Kultúrneho domu vo Vištuku pri príležitosti 3. ročníka vyhodnotenia najlepšieho čitateľa za rok 2015, tzv. Knihomol' 2015. Na akcii sa okrem „knihomolov“ zúčastnila aj jedna z autoriek animovanej rozprávky Mimi a Líza, režisérka, scenáristka, výtvarníčka, producentka a držiteľka viacerých ocenení za animovanú tvorbu doma i v zahraničí Mgr. Art. Katarína Kerekesová. Pozvanie medzi nás, Višťučanov, prijal aj Ing. Tomáš Mikulák s rodinou. Pán Mikulák je 3D dizajnér spolupracujúci s pani Kerekesovou na novej rozprávke, ktorú môžeme očakávať možno už koncom tohto roka.

Stretnutie otvorila krátkym príhovorom pani Mária Hábelová, zamestnankyňa obecnej knižnice. Následne sa prešlo k vyhodnoteniu Knihomola za rok 2015 v jednotlivých kategóriách. Na prvom mieste sa v kategórii Naj...„dospelý čitateľ“ umiestnila pani Ivona Jelínková, ktorá za rok 2015 prečítala a vypožičala si z našej knižnice rekordných

115 kníh. Na druhom mieste sa umiestnila Eva Srnáková s počtom 109 vypožičaných kníh. Tretie miesto získala Terézia Vavrinčíková (78 kníh). Výherkyne získali krásne knihy, ktoré im osobne odovzdala pani Kerekesová.

V kategórii Naj...„detský čitateľ“ sa na prvom mieste umiestnila Sára Sigetyová (5 rokov) za vypožičaných 62 knížiek, ktorá popri sladkej odmene dostala aj CD Mimi a Líza priamo od autorky. Druhá skončila Sandra Havalová (žiačka 2. ročníka ZŠ) za 31 kníh a tretie miesto obsadila Eliška Kubincová (6 rokov) za 23 vypožičaných knížiek. Špeciálnu odmenu dostala Kristínka Baxová za 258 kníh. Naprázdno neobišli žiadne deti, všetky dostali sladkú odmenu.

Po vyhodnotení nám pani Katarína Kerekesová priblížila vznik animovanej rozprávky Mimi a Líza slovom, ukážkami a formou zábavného kvízu pre deti. Na záver pani Mária Hábelová vyslovila poďakovanie hosťom a všetkým zúčastneným úspešnej akcie.

V dňoch 11. – 13. marca 2016 sa v Martine uskutočnili Majstrovstvá Slovenskej republiky v streľbe zo vzduchových zbraní.

V sobotu 12. 3. sa konali preteky o Cenu mesta Martin a v nedeľu 13. 3. samotné Majstrovstvá Slovenskej republiky.

Vo všetkých troch ženských kategóriách sa Majsterkami Slovenskej republiky v streľbe zo vzduchových zbraní stali Višťučanky!

1. miesto a titul Majsterky SR v kategórii ženy získala Daniela Demjén Pešková (ŠKP - Bratislava / ŠCP – Bratislava)

1. miesto a titul Majsterky SR v kategórii juniorky získala Ivana Štiavnická (ŠKP - Bratislava / ŠCP – Bratislava)

1. miesto a titul Majsterky SR v kategórii kadetky získala Michaela Mizerová (ŠKP – Bratislava)

Michaela Mizerová získala titul Majsterky Slovenskej republiky už po tretíkrát!!!

Cenu mesta Martin získali:

1. miesto v kategórii ženy - **Daniela Demjén Pešková** (ŠKP - Bratislava / ŠCP – Bratislava)

1. miesto v kategórii juniorky – **Lucia Novosedlíková** (VŠC DUKLA - Banská Bystrica)

1. miesto v kategórii kadetky – **Veronika Mladenová** (ŠKP – Bratislava)

Víťazkám nielenže srdečne blahozeláme, ale tiež sa im klaníme a ďakujeme za toto krásne reprezentovanie! :-)

SPOVEDÁME ...

Vo Vištuku žije veľa zaujímavých ľudí. Často to však o nich nevieme, pretože nám stačí vedieť, že je to syn/ďcera/vnučka/vnuk toho a toho bývajúceho tam a tam, chodiaceho/nechodiaceho do krčmy prípadne do kostola. Predstavme si bližšie jedného z týchto známych – neznámych, šikovného mladého chemika,

... Daniela Krchnáka

Si absolventom ZŠ s MŠ vo Vištuku. Teraz študuješ kde?

Momentálne som študentom III. ročníka v Strednej odbornej škole chemickej v Bratislave, kde študujem odbor Biotechnológia a farmakológia.

Čo Ťa motivovalo k výberu tohto študijného oboru?

Hoci ma tajomné prírodné javy lákali od detstva, všetci zostali prekvapení, keď som si v deviatom ročníku podal prihlášku na chemickú školu. Dovtedy bolo mojim plánom ísť na gymnázium a potom študovať históriu. No čím som bol starší, tým som si viac uvedomoval, že s takým zameraním v súčasnom svete nájdem uplatnenie veľmi ťažko. A tak som logicky uvažoval nad niečím zaujímavým, čo by malo perspektívu do budúcnosti. Vtedy som si náhodne spomenul na jednu starú učebnicu chémie, čo som dostal od svojej tety ako malý chlapec a ktorá ma vtedy veľmi fascinovala. Boli v nej obrázky zvláštnych krivúl a chemických nádobiek i čudných názvov, ktorým som síce ešte vtedy nerozumel, no podnietilo to vo mne predstavy, aké by to bolo byť chemikom. Uvedomil som si, že v Bratislave sa nachádza škola s chemickým zameraním, a keďže som mal z chémie výborné známky, začal som nad touto alternatívou intenzívne uvažovať. Nakoniec som ju navštívil a keď som videl ten lesk krásnych nových laboratórií, vedel som, že tam patrí. Na výber, bolo viacero odborov, no najperspektívnejším sa mi zdal práve odbor Biotechnológia a farmakológia. Kvality tejto školy spočívajú hlavne v praktickej a odbornej činnosti, máme kontakt s rôznymi vedeckými firmami a inštitútmi a máme možnosť realizovať svoje vlastné výskumy, čo som rád využil aj ja. Sme škola založená nie na teórii, ale predovšetkým na praxi, keďže to je to, čo budeme v živote najviac potrebovať.

Za svoj výskum si dostal viacero vyznamenaní. Priblíž nám, prosím, o aký výskum išlo.

Podstatou tohto výskumu s názvom „Aplikácia éterických olejov na patogénne baktérie“ na ktorom ešte ďalej pracujem, je skúmanie antibiotického účinku éterických olejov, ktoré sa prirodzene nachádzajú v liečivých rastlinách a dajú sa z nich izolovať. Hlavnou problematikou bolo, že liečba antibiotikami sa pomaly stáva neúčinnou, baktérie si proti nim dokážu budovať imunitu. Preto som sa chcel pokúsiť vyvinúť adekvátnu náhradu antibiotík. Oleje som testoval na rôznych baktériách, ktoré spôsobujú infekčné ochorenia, napr. zlatý stafylokok alebo E. coli. Takto som zistil antibakteriálnu účinnosť 15 éterických olejov na 10 infekčných druhov baktérií a dodatočne som ich účinnosť porovnával s účinnosťou bežne predpisovaných antibiotík. Zistil som tak niečo úžasné – že éterické oleje majú porovnateľný účinok s účinkom antibiotík a v niektorých prípadoch ešte väčší ako antibiotiká.

V čom je tento projekt jedinečný a nájde sa jeho využitie aj v praxi?

Vo svete sa výskumov s touto tematikou spravilo už dosť, no na Slovensku sa éterické oleje dostávajú do pozornosti až posledné roky. Jedinečnosť možno spočíva v tom, že som účinky éterických olejov porov-

nával s dostupnými antibiotikami, o čom som sa v odbornej literatúre nedočítal, že by niekto robil. Myslím si, že za pár rokov bude prírodná liečba infekcií éterickými olejmi úplne bežná a ľudia postupne prestanú užívať lieky, ktoré im v konečnom dôsledku viac škodia, ako uľavujú. No je to samozrejme beh na dlhé trate, keďže aj farmaceutické firmy musia z niečoho žiť, treba spraviť ďalšie rozsiahlejšie výskumy a keď už len zoberieme do úvahy, že samotná registrácia nového lieku trvá na Slovensku až 25 rokov. Ale je však dôležité šíriť osvetu a fakt, že príroda je najlepším lekárom.

Čo všetko si realizácia tohto projektu vyžadovala a ako kolko času Ťi to zabralo?

Pre realizáciu výskumu bolo potrebné predovšetkým materiálové a priestorové vybavenie, ktoré mi poskytla škola a taktiež som veľmi vďačný svojim profesorom Mikulášovi Bartalovi a Ing. Zoltánovi Krascenitsovi za ich vysoko odbornú pomoc a konzultácie. Na výskume som pracoval v laboratóriách hlavne po škole, čiže bolo časovo ťažké zvládnuť výskum a aj sa popri tom učiť do školy. Ďalším problémom bol nedostatok odbornej literatúry keďže, toto je dosť málo preskúmaná oblasť. No na šťastie výsledky výskumu vychádzali veľmi dobre, čo sa stáva málokedy a tak som bol motivovaný pokračovať ďalej.

Od kedy si začal zbierať ocenenia? Aké úspechy už máš za sebou?

Menšie súťaže z oblasti vedy som úspešne absolvoval už na ZŠ, no prvé pre mňa dôležité vyznamenania plynuli zo skvelých výsledkov môjho výskumu. Prezentoval som ho na súťaži – Stredoškolskej odbornej činnosti, kde som sa umiestnil v kraji na prvom mieste a na celoslovenskom kole na druhom. Ďalej som sa s výskumom zúčastnil na Festivale vedy a techniky odkiaľ som postúpil na celoeurópsku prehliadku výskumov mladých vedcov - The European Union Contest for Young Scientist 2016, ktorá sa ešte len bude konať počas septembra, v Bruseli. Taktiež som bol ocenený bratislavským primátorom za úspešnú reprezentáciu hlavného mesta SR.

Na čom teraz pracuješ?

Bol som v škole poverený výstavbou nového laboratória, ktoré bude zamerané na farmakognóziu a fytoterapiu, teda chémiu liečivých rastlín. Takže maximum času dávam momentálne do toho. Koncom tohto roka musím tiež absolvovať povinnú odbornú prax v ľubovoľnej prevádzke zameranej na chémiu alebo zdravotníctvo – ja som si vybral nemocničnú lekáreň v Bratislave.

Čo Ťa najbližšie čaká, prípadne aký ďalší projekt pripravuješ?

Ako som spomínal, v septembri ma čaká Brusel, takže by som si mal cibriť angličtinu. Chcel by som však spomínaný výskum ešte rozšíriť. Žiaľ, je to dosť časovo náročné a treba myslieť aj na školu. Ďalej som dostal ponuku na ďalší zaujímavý projekt a to písať inovatívnu ekologickú učebnicu organickej chémie pre stredné školy, keďže väčšina učebníc zahŕňa používanie chemikálií, ktoré sú už dnes klasifikované ako nebezpečné a tak už legislatívne nevyhovujú. Keďže však v septembri vstupujem do maturitného ročníka, budem ešte uvažovať do čoho sa pustím, aby som sa z toho všetkého naraz nezbláznil.

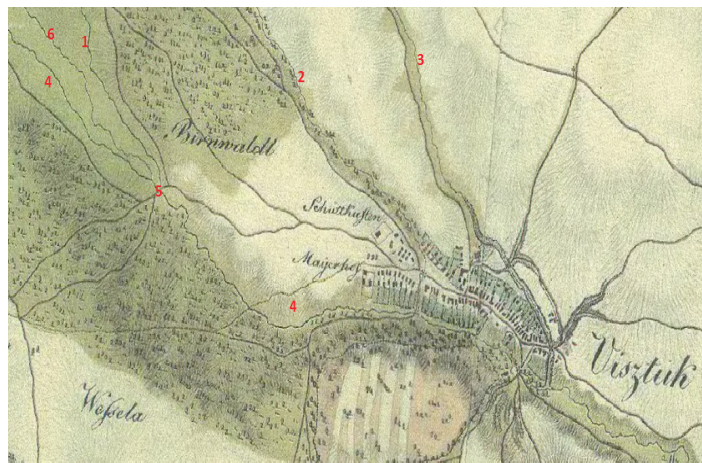
Aké sú Tvoje plány do budúcnosti?

Ak úspešne dokončím strednú školu s určitou istotou budem rád pokračovať na vysokej škole. Len ešte nie som presne rozhodnutý na ktorej. Pravdepodobne to bude farmaceutická fakulta buď v Bratislave alebo v Česku - v Hradci Králové, no v poslednej dobe mi do úvahy pripadá aj fakulta biotechnológie a potravinárstva na Poľnohospodárskej univerzite v Nitre. Po vysokej by som najradšej asi pracoval vo výskume, ale uvidíme čo bude. Chémia je veľmi rozvetvená veda a problémom je, že sa zaujímam o príliš odvetví naraz, takže sa neviem rozhodnúť. Výhodou však je, že každý deň mám tak možnosť stretnúť sa s niečím novým, nepoznaným hoci chemik niekedy presne nevie, ako dopadne to, čo práve robí. No chémiu vnímam ako nielen niečo čo ma baví, ale ako našu súčasnosť, budúcnosť a možno aj riešenie na mnohé naše problémy.

Ďakujem za rozhovor a prajem veľa úspechov na Tvojej životnej dráhe! Ďakujem.

VYMEDZENIE CHOTÁRNYCH HRANÍC VIŠTUKA PODĽA POTOKA BARZANACH (BRZINEC)

Vištucký potok patrí medzi oporné body mapovania nielen chotára obce, ale aj okolitých dedín. V listinách sa spomína ako *Barzanach* alebo aj ako *Bozonch*. Podľa jazykovedca Vladimíra Šmilauera (*Vodopis starého Slovenska*) môže byť známy aj pod názvom *Brzinec*, ale pripúšťa aj výklad historika Václava Chaloupeckého, že môže ísť o názov *Barinec* alebo *Brzanec*. Názov *Brzinec* by mal mať základy v starom slove *brzy*, čiže rýchly. Potok mal teda rýchly tok, pravdepodobne v pramennej časti. Ďalšie vysvetlenie ponúka historik Vít Hrmo, ktorý za pôvod vzniku predpokladá názov *Barinec*. Tvrdí, že Vištuk mal v „prehistorickom období najmenej tri vodnaté toky a mnohé bariny.“ Podľa iných údajov by malo ísť o Barský potok, ktorý má prameň v Baranom lese. Tento tok však u Vištuchanov nie je známy, pravdepodobne ide o dnešný Potôčik. To by však naznačovalo, že ak by *Barzanach* a Barský potok boli jeden a ten istý, tak by sa v listinách nepísalo o dnešnom Vištuckom potoku, ale o *Potôčiku*. Práve preto existujú mnohé teórie o pôvode jeho názvu a aj o mieste, kde potok pramení.

1 – Dubovský potok 2 – Prostredný potok 3 – Potôčik 4 – Vištucký potok (Brzinec)

5- Miesto, kde sa stretávajú všetky tri potoky 6 - Dnešný Polný kanál

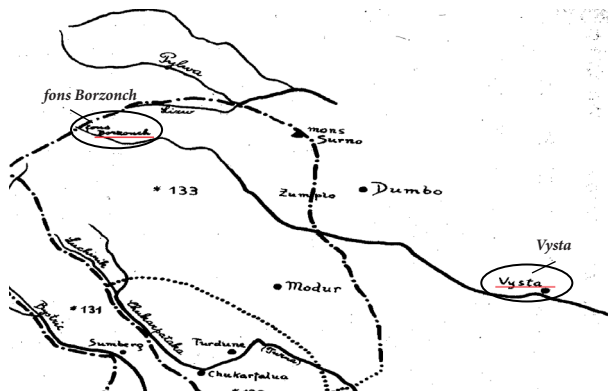
Prvé zmienky o názve *Barzanach* sú v listine z roku 1244, kde sa zároveň prvýkrát spomína i *Vysta* (Vištuk). Úryvok zo zakladacej listiny: „*item Igrech, villa ioculatorum eiusdem castri nostri circa fluvium Barzanach.*“

V preklade: „*potom Igrech, dedina igrícov toho istého nášho hradu, ležiaca vedľa potoka Barzanach.*“

Ďalšie sú v listine z roku 1245, ktorá sa týka vymedzenia hraníc majetku pre troch šľachticov v Bratislavskej župe: „*... quarum una est populorum castri de Cathay, alia nobilium Borsa: abinde pervenit ad viam que tendit ad sancti Iacobi exlesiam, circa quam est meta, abinde tendit ad rivulum Barzanach, quem transit quasi inter meridiem et occasum.*“

V preklade: „*... z ktorých jeden je z ľudu z hradu Čataj, potom druhý zo šľachticov z Borsy: odtiaľ prišiel po ceste, ktorá vedie z kostola svätého Jakuba, ďalej vedie k rieke Barzanach, ktorú prechádza, a odtiaľ smerom na juh.*“ Na mape južného svahu Malých Karpát od Šmilauera je aj fons (prameň) *Borzonch* (teda *Barzanach*), ktorý je znázornený iba s jedným prameňom:

Na mape južného svahu Malých Karpát od Šmilauera je aj fons (prameň) *Borzonch* (teda *Barzanach*), ktorý je znázornený iba s jedným prameňom:

Na mape sú podčiarknuté názvy: fons Borzonch (Vištucký potok), Vysta (Vištuk)

Vištucký potok – *Barzanach* menil svoju podobu len výnimočne. Koryto zostalo roky rovnaké, prechádzajúce cez údolie, ktoré svojím spádom dalo vznik rybníkárstvu.

Menej známy, no slúžiaci pre potreby majera, bol Silardský potok. Ten však vznikol iba v období výdatných zrážok, vytekal do báhonského chotára, avšak nemal stále koryto.

Ako ste si už sami domysleli, vznik našej dediny vo veľkom ovplyvnil spomenutý potok *Brzinec* (*Barzanach*). Naši predkovia úmyselne využili jeho koryto, vo viacerých častiach ho zahradili a používali ho na vlastné účely. To je ďalší dôkaz o bohatej a dávnej tradícii potoka, ktorý síce už s novým názvom – nám bližším – Vištucký potok, existuje až dodnes...

V ďalšej časti Vecí vištuckých vám priblížim rybníkárstvo, ktoré úzko súviselo s potokom *Brzinec*. A „chuťovka“ na záver! Vištuk sa v 16. storočí pýšil najväčším rybníkom na celom vtedajšom území Slovenska, ale o tom, až potom...

Použitá literatúra:

Vištuk 750 rokov. Vištuk : R.S. PRINT, 1994. 132 s. + 12 s. Príloha
HRMO, V.: Vištuk v písme 1244 – 1994. Žiar nad Hronom : ARX, 1994. 82 s.
ŽUDEL, J.: Osídlenie Slovenska v neskorom stredoveku. Bratislava : Veda, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2010. 320 s + 2 mapy

Koryto občasného Silardského potoka

Bc. Katarína Hrdlovičová

VARSÍK, B.: Z osídlenia západného a stredného Slovenska v stredoveku. Bratislava : Veda, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1984. 256 s.

HRDLOVIČ, B.: Regionálne aspekty onomastických výskumov a ich didaktická transformácia (Hydronymia povodia Stoličného potoka a Gidry). Diplomová práca. Trnava : Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2011. 130 s.

Kalendár plánovaných podujatí vo Vištuku jún – august 2016

Čo?	Kedy?	Kde?	Kto?
Oslava Dňa detí	11. jún	ihrisko	Rada rodičov ZŠ s MŠ
Vištucké jablčko	18. jún	Komunitné centrum Košík	OZ Cesta nádeje + Obecná knižnica + Fitcentrum Vištuk
Organový koncert	19. jún	Kostol Najsvätejšej Trojice	Fara Vištuk + Komisia kultúry
Koncert detí + výstava	26. jún	kultúrny dom	ZŠ + Základná umelecká škola + Komisia kultúry
Vištukfest	1. júl	kultúrny dom	DH Vištučanka + Združenie dychových hudieb Slovenska
Majstrovstvá kraja + Prvá strelecká liga	16. - 17. júl	strelnica	Športovo-strelecký klub
Poľovnícka zábava	16. júl	Silárd	PZ Lovec
Športovo-spoločenské stretnutie seniorov	9. júl	strelnica	Športovo-strelecký klub + Jednota dôchodcov
Výstava športových zbraní a beseda so športovcami	13. - 14. august	kultúrny dom	Športovo-strelecký klub

